

5   **Bijzondere raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
vrijdag 1 oktober 2010**

Aanwezig: De heer W.P. Onderdelinden, wnd. voorzitter

10 De commissaris van de koningin in de provincie Zuid-Holland de heer J. Franssen
De chef kabinet in de provincie Zuid-Holland de heer J.J.G. Covers
De gemeentesecretaris: mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele
De wethouders: de heren H. Dokter, A. Los, A. den Ouden en M.A. Vroegindewij
15 De raadsleden: de heer T.J. Alderliesten (SGP), mevrouw H.R. van den Berg (ChristenUnie),
de heren P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin
(PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van
Houcke (D66/GroenLinks), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren
J. Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (LR),
20 P. Kranendonk (SGP), P.W.J. Meij (CDA), A.C. van Nes (LR), G.J. van Nes (LR), mevrouw
P.J. van Nes-de Man (LR), de heer B. Neuschwander (LR), mevrouw I. Parren-Leutscher
(LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD),
A. Stout (LR) en M.A. Vroegindewij (LR)

Griffier: de heer mr. J.G. van Straalen

25 **Afwezig:** de heer A.H. Nugteren (LR)

Notulist: mevrouw I.J.H. Lit

30   **1. Opening**

De voorzitter: Dames en heren, ik open deze bijzondere raadsvergadering van Ridderkerk
en heet iedereen hartelijk welkom. In het bijzonder mevrouw Attema, haar man en de familie
en de commissaris van de koningin, de heer Franssen, en de chef kabinet, de heer Covers.
35 De heer Nugteren van Leefbaar Ridderkerk is afwezig.

Na afloop zullen de commissaris en de burgemeester deze raadzaal als eersten verlaten. De
receptie begint om half zes.

40 Ik verzoek de griffier het Koninklijk Besluit van 26 augustus voor te lezen. Ga uw gang.

De heer Van Straalen: Voorzitter, dames en heren, ik lees u het Koninklijk Besluit van
26 augustus 2010 voor.

45 “Wij, Beatrix, bij de gratie Gods, koningin der Nederlanden, prinses van Oranje Nassau,
enzovoorts, enzovoorts, enzovoorts.

Besluit van 26 augustus 2010, nummer 10.002406, houdende benoeming van een
burgemeester in Ridderkerk.

50 Op voordracht van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van
23 augustus 2010, nummer BK10 / 54588,
Directoraat-Generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties / Directie Arbeidszaken Publieke Sector
/ Cluster Politieke Ambtsdragers;

5

Gelet op artikel 61, eerste lid, van de Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

10

Met ingang van 1 oktober 2010 te benoemen tot burgemeester der gemeente Ridderkerk;

Mevrouw A. Attema te Vlaardingen.

15

Onze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is belast met de uitvoering van dit besluit.

's-Gravenhage, 26 augustus 2010

20

Beatrix

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw A. Bijleveld"

25

De voorzitter: Dank. Dan gaan wij nu over tot de beëdiging. Ik verzoek de commissaris van de koningin en mevrouw Attema naar het midden van de raadzaal te gaan.

2. Beëdiging

30

De voorzitter: Het woord is aan de heer Covers.

35

De heer Covers: Ik verzoek u om te gaan staan. Heden, 1 oktober 2010, heeft mevrouw A. Attema bij Koninklijk Besluit van 26 augustus 2010 nr. 10.002406 benoemd tot burgemeester van de gemeente Ridderkerk, in handen van mij, commissaris van de koningin in de provincie Zuid-Holland, in gevolge van artikel 65 van de Gemeentewet de volgende eed afgelegd.

40

Ik zweer dat ik, om tot burgemeester benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als burgemeester naar eer en geweten zal vervullen.

45

Mevrouw Attema: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

[applaus]

50

De voorzitter: U kunt weer gaan zitten. Ik geef het woord aan de commissaris van de koningin, de heer Franssen.

De heer Franssen: Mevrouw de burgemeester, dames en heren, "Ik hoop Ridderkerker te worden met de Ridderkerkers. Ik denk dat ik me heel erg thuis ga voelen".

Dit is een uitspraak van uw nieuwe burgemeester, gedaan tijdens een interview voor Radio Rijnmond. Ridderkerk wilde en krijgt een burgemeester met verbindende kracht als sterke

5 component van haar bestuursstijl.

Mijn hartelijke felicitaties aan u, mevrouw Attema, aan uw echtgenoot en uw kinderen en niet in de laatste plaats aan alle inwoners van Ridderkerk. Dit is niet alleen voor de nieuwe burgemeester een heuglijke dag, maar ook voor u als gemeente en gemeenschap. Anny Attema is een mensenmens die keer op keer wordt gedreven door een innerlijke kracht die

10 zich verzet tegen welke vorm van onrechtvaardigheid dan ook. Die drijfveer bepaalt haar keuzes, haar bestuurlijke prioriteiten en is ook de basis waarop ze met alle geledingen van de samenleving omgaat. Met hart en met ziel.

Mevrouw Attema koppelt bescheidenheid aan doorzettingsvermogen en doelgerichtheid aan de kunst tot relativeren. "Laten we eerst maar eens kijken of het bestendig is", hebben we

15 vaker uit haar mond gehoord. Het is gebleken dat er veel is bestendigd. Ik noem twee voorbeelden uit de recente geschiedenis. Het Vlaardingen van wethouder Sociale Zaken Attema, was de eerste gemeente in Nederland die de zogeheten 120%-norm invoerde. Naar verluidt stond zij in Vlaardingen bekend als Moeder Theresa. Hoe het ook zij, de Vlaardingse cliëntenraad stelde de Anny Attema-prijs voor armoedebeleid in en zelf kreeg ze om andere

20 redenen, mag ik aannemen, de eerste.

Zij heeft ook leiding gegeven aan het proces dat in 2009 leidde tot de uitverkiezing van Vlaardingen als de groenste stad van Nederland. De ambtenaren die het groenbeleid uitvoerden, kwamen bij haar afscheid met een bijzondere verrassing. Er is een vlindersoort naar haar vernoemd. Iedere keer als een rups zich ontpopt, vliegt er weer een Anny Attema

25 uit. Een voortdurende levenscyclus. Als dat geen bestendigheid symboliseert.

Dames en heren, de zoektocht naar de nieuwe burgemeester van Ridderkerk is in januari gestart met een door het NIPO uitgevoerde enquête onder de Ridderkerkers.

Dat was een uitstekend initiatief. De Ridderkerkers gaven aan een burgemeester te willen die

30 zich goed kan inleven, belangstellend is en respect heeft voor alle inwoners. Ook toegankelijkheid en een luisterend oor zijn als belangrijke eigenschappen naar voren gebracht. Ten slotte noemden de Ridderkerkers inventiviteit en daadkracht als belangrijke eigenschappen.

Met die aanbevelingen van de bevolking is de gemeenteraad aan de slag gegaan en is een profielschets opgesteld. Een schets die in een openbare vergadering met mij is besproken. Dat was een pittige gedachtewisseling, waarbij wij niet helemaal op een lijn zijn gekomen. Ik heb de raad gewezen op het belang van duidelijke bestuurlijke kaders waarbinnen de

35 burgemeester kan opereren en aangespoord om die beleidsmatige ambities scherper te formuleren. De achtergrond van mijn opmerkingen is dat sinds de invoering van het dualisme de rollen van de raad en het college duidelijker zijn geworden, maar die van de burgemeester niet. Er is als gevolg daarvan een spanning tussen aan de ene kant de verwachtingen van de gemeenteraad en anderzijds de ruimte die binnen het college vooral aan de burgemeester wordt gegeven. Ik weet dat mevrouw Attema een teamspeler pur sang is. Zij hoeft zelf niet te

40 scoren, maar het belang van een mooie voorzet is ook groot, zo zegt ze. Maar soms is het burgemeesterschap een eenzaam ambt. U zult daar dus met elkaar, ieder met zijn of haar verantwoordelijkheid, in samenhang mee om moeten leren gaan. Dat was en is de boodschap die ik u wil meegeven als u vanaf vandaag in Ridderkerk samen aan de slag gaat. Ik ben ervan overtuigd dat de Ridderkerkers mevrouw Attema in hun hart zullen sluiten. Niet

50 voor niets ben ik begonnen met een schets van de positieve eigenschappen en kwaliteiten die zij naar Ridderkerk meeneemt.

We hebben lopende het proces met elkaar geconstateerd dat er in Ridderkerk sprake is van een zogeheten participatieparadox. Steeds meer Ridderkerkers praten mee bij de vorming van beleid. En steeds groter wordt de onvrede onder de bevolking. Er is om die reden voor

5 een verbindende burgemeester in samenspel met de politiek dus veel te winnen. Gelukkig heeft deze gemeente als gemeenschap een stevig fundament. Ridderkerk heeft een rijk kerkelijk en verenigingsleven en heeft de sociale cohesie hoog in het vaandel staan. Maar, de opgaven die de komende periode op het bordje van deze gemeente liggen, betreffen niet alleen Ridderkerk als gemeenschap maar ook de ontwikkelingen in de regio.

10 Vanzelfsprekend ligt ook daar voor de nieuwe burgemeester een belangrijke taak. Het is van het grootste belang dat Ridderkerk, als het gaat om de regionale opgave zelf, scherper vastlegt welke doelen worden nagestreefd en wat de verwachtingen zijn. Ik ga er daarbij van uit dat u zich ook wilt laten inspireren en beïnvloeden door wat er vanuit de regio aan u wordt gezegd en wat er van u wordt verlangd. Sinds 2007 werkt Ridderkerk met Barendrecht en

15 Albrandswaard samen in het hart van de zogenoemde BAR-gemeente. Die samenwerking is van het grootste belang mede gelet op de opgave waar u voor staat. U werkt samen als het gaat om ICT, auditing, inkoop, personeelszaken en economische zaken. Prima. Dat de maatschappelijke organisaties in Ridderkerk de ontwikkelingen in BAR-verband steunen, is des te beter. Wat ik mis is perspectief. Het is van groot belang dat u als drie gemeenten gaat formuleren wat u met die samenwerking wilt bereiken en hoe u wilt dat er door anderen naar die samenwerking wordt gekeken en er op wordt gereageerd. Ik weet dat ik een gevoelige snaar raak, maar de vrijblijvendheid is op dit moment nog wel groot. Doorontwikkelen is noodzakelijk, ook als dat zicht zou geven op de houdbaarheidsdatum van die samenwerking.

20 U hebt in de profielschets hierover de volgende zinsnede opgenomen: "Uitgangspunt was en is dat deze samenwerking geen pad is naar fusering van de gemeente". Ik merk maar op dat u het zelf bent die het f-woord te berde brengt, maar wat mij betreft wel met een wat lijdzame connotatie. U redeneert vanuit de verdediging, terwijl ik de BAR-samenwerking veel strategisch-offensiever wil zien, waarbij u als gemeente altijd een regisserende dus sturende rol moet pakken. Dat is in het belang van de inwoners. Dat is waar we met zijn allen hier voor

25 zijn.

30 Ridderkerk maakt deel uit van de stadsregio Rotterdam. Zoals uit de naam al blijkt, de dominante partij in dezen is Rotterdam. Dat leidt ertoe dat tussen Ridderkerk en de stadsregio een soort haat-liefdeverhouding bestaat. Randgemeenten zoals Ridderkerk vinden dat hun belangen soms te weinig aan bod komen. Anderzijds brengt de kracht van Rotterdam als

35 voordeel met zich mee dat bovenregionale zaken ook financieel gezien, stevig kunnen worden aangepakt. Ik zou het een verkeerde ontwikkeling vinden als Ridderkerk de neiging zou hebben om zich van de stadsregio af te wenden. Naar mijn overtuiging zullen Rotterdam en de randgemeenten in de stadsregio juist meer in elkaar moeten investeren. Als BAR-gemeente staat u in dat krachtenveld vanzelfsprekend sterker dan als gemeente

40 individueel en kunt u dus beter voor uw belangen opkomen.

Nog een opmerking, dames en heren, over de opgaven die voor Ridderkerk in de komende periode van belang zijn.

45 Deze gemeente richt zich meer op het Rijnmondgebied dan op de zuidelijke gebieden, de Drechtsteden. Maar, ook zuidelijk gezien liggen er kansen. U heeft als Ridderkerk zo'n belangrijke positie. U vervult een scharnierfunctie. Liggend op de as Amsterdam-Antwerpen, liggend tussen de regio Rotterdam en de Drechtsteden. Ik hoop dat u als Ridderkerk daarin een uitdaging wilt zien om wat groter te willen denken en van die unieke positie wilt profiteren.

50 Er liggen veel opgaven, mevrouw de burgemeester Attema, en u kunt ze aan. Ik wens u, de gemeenteraad en allen die bij Ridderkerk betrokken zijn in het belang van Ridderkerk alle goeds toe voor de komende jaren. Dank u wel.

[applaus]

5

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Franssen, voor uw inspirerende woorden. Ik geef het woord aan de voorzitter van de vertrouwenscommissie die ook namens alle fractievoorzitters het woord wil voeren.

10 3. Installatie

De heer Onderdelinden: Die vlinder komt natuurlijk ook bij mij terug. Heeft Ridderkerk een vlinder in haar buik? Dat heb ik boven mijn toespraak geschreven.

15 Het is donderdag 24 september 2009, rond kwart voor negen. In hotel Het Klooster van Rilland deelt Jon Hermans ons mee dat de raad van Almelo haar als eerste op de
aanbeveling voor het burgemeesterschap heeft geplaatst. Wij waren daar in het kader van
onze jaarlijkse raadsconferentie. Ik weet niet of in het vroegere klooster een zwijgplicht gold,
20 maar op het moment van mededeling gingen de tongen los. Uiteraard eerst een hartelijke
felicitering. Maar, wat nu? Met de vertrouwenscommissie in oprichting zaten we al snel aan
tafel. De procedure zou hoe dan ook een aantal maanden gaan duren. En er kwamen
gemeenteraadsverkiezingen aan. Een van de redenen om de commissaris van de koningin
om een waarnemer te vragen. Die kwam er in de persoon van Stefan Hulman. Ook toen bleef
het niet stil en tongen roerden zich. Al snel verstomden die en ontstond er waardering voor
25 de wijze waarop de waarneming is vervuld. Als raad hebben wij dat vorige week ook in kleine
kring laten blijken. En samen met Stefan Hulman hebben wij daar bij stilgestaan. In overleg
werd de planning van de benoemingsprocedure bepaald. Na de gemeenteraadsverkiezingen
zou het startschot worden gegeven.

30 De vertrouwenscommissie in oprichting deed voorbereidend werk en stelde een
ontwerpprofiel op waarover de nieuwe raad de discussie kon aangaan. Na de
verkiezingen van 3 maart 2010 kwam het startschot, de raadsvergadering waarin de
profiel werd vastgesteld. Ook dat was geen moment van stilte. In die raadsvergadering
hebt u, commissaris, de trom geroerd. Als raad vroegen wij veel, vond u. Misschien wel te
veel. Te veel zonder als raad eerst een aantal keuzes te hebben gemaakt, vond u.
35 Ridderkerk had echter over veel vragen wel degelijk nagedacht. Uw woorden verhoogden
toen bij ons de spanning over het aantal sollicitanten. Dat waren er dertien. Twee meer dan
in de ronde van de opvolging van Jan Waaijer. Opluchting aan deze kant.
Het moment van absolute radiostilte brak aan. Gelukkig zijn wij als vertrouwenscommissie
toen niet gestoord door prominenten en springende fracties en uitgelekte brieven. Ook Ferry
40 Mingelen begreep dat Ridderkerk lekker aan het werk was. De commissaris sprak heel open
met ons. Dank daarvoor. Na het gesprek gingen wij naar huis met een stapel
sollicitatiebrieven.

45 De gesprekken met de kandidaten waren begonnen. Alles was zo georganiseerd dat buiten
de kring van de vertrouwenscommissie niemand zou weten met wie werd gesproken en als
het aan ons lag, zouden kandidaten elkaar niet ontmoeten. En zij zouden van elkaar niet
weten dat zij gesolliciteerd hadden. Kortom, de gesprekken werden ergens in een blokhut
gevoerd in 'the middle of nowhere'. U begrijpt hoe groot de schok was, toen enkele dagen
50 voor ons verblijf werd verteld dat op die dag dat wij er waren zeventien mensen ons hotel
zouden bezoeken. Dat waren kandidaten voor een examen Chinese heelkunde. Een troost,
als ze allemaal Chinees spraken, zou niemand zijn mond voorbij kunnen praten.

Maar nee, er was die dag geen Chinees te bekennen. Ook geen Chinese kandidaat. Wellicht
ben ik volgens de commissaris nu te open.

Er volgden veel goede gesprekken met de kandidaten. Onder de kandidaten was iemand

5 wier naam was gegeven aan een prijs en aan een vlinder: Anny Attema. Ze had een korte heldere sollicitatiebrief geschreven en op Google was geen wanklank over haar te vinden. Je kunt je trouwens afvragen of dat in deze tijd niet verdacht is. Wat zouden we van deze kandidaat vinden? Zowel in het eerste als in het tweede gesprek voelden wij ons op ons gemak. Niet onbelangrijk: wij hadden dat idee ook over de sollicitant. Daarnaast hadden wij
10 het gevoel in beide gesprekken de echte Anny Attema te zien. In het ene gesprek was ze ook niet anders dan in het andere. Wat zagen wij dan? Een vrouw zonder fratsen. Een mensenmens. Wetend wat ze wil. In de jaren als bestuurder gegroeid. Betrokken bij mens en samenleving. Verlangend naar het burgemeesterschap. Hier in deze regio. Juist in een gemeente als Ridderkerk. We zagen een burgemeester die voor de inwoners toegankelijk is.
15 Betrokken bij het wel en wee en die bruggen weet te slaan. Iemand die de door ons gevraagde verbinder is. Anny had in het gesprek aangegeven graag burgemeester te willen worden in Rijnmond. Omdat ze het gebied kent, de dynamiek haar aanspreekt en de mentaliteit haar eigen is. De verbindende rol naar de Ridderkerkse samenleving is al een hele opgave maar door allerlei ontwikkelingen zal de rol buiten onze gemeentegrenzen steeds
20 belangrijker worden. De commissaris sprak er al over. Zelfs sterker. Een goede vervulling van de rol binnen onze gemeente is niet mogelijk zonder oog te hebben voor onze burens, de regio en met andere overheden. Juist ook daarin heeft onze nieuwe burgemeester een taak. Kijk naar de profielschets.

Uit alles blijkt dat onze nieuwe burgemeester er erg veel zin in heeft. Dat kan alleen maar als
25 je in het enthousiasme ondersteund wordt door het thuisfront. In dit geval door echtgenoot Rob. Voor alle duidelijkheid zeg ik het voluit: echtgenoot Rob Ottervanger. Ik begreep dat de 'r' niet vergeten moet worden. Ook de raad heeft veel zin in het nieuwe begin. Anny, we verwachten veel van je als burgemeester en als onze raadsvoorzitter. Je bent oud en wijs genoeg om te weten dat het gemeentelijke reilen en zeilen niet alleen afhankelijk is van de
30 burgemeester. Onze inwoners spelen in dat reilen en zeilen een niet te onderschatten rol. Daarnaast de maatschappelijke organisaties, ambtenaren en college en raad. Als raad willen wij in ieder geval samen met jou aan het reilen en zeilen van Ridderkerk bouwen.

Namens de raad wil ik jou en je echtgenoot nogmaals van harte feliciteren met de benoeming.
35 We wensen je in alle opzichten een prachtige tijd toe in Ridderkerk.

Heeft Ridderkerk vlinders in haar buik? Ik hoop dat we dat gevoel nog even kunnen vasthouden en dan overgaan in bewondering en waardering voor de wijze waarop je het burgemeesterschap van onze gemeente vervult en het respect dat je van ieder zult hebben
40 als persoon.
Hartelijk welkom! We gaan ervoor.

[applaus]

45 **De voorzitter:** Dan wil ik het woord geven aan de heer Dokter, loco-burgemeester.

Wethouder Dokter: Eindelijk, Ridderkerk heeft weer haar eigen burgemeester. Na het vertrek van Jon Hermans heeft Stefan Hulman dit ambt tijdelijk waargenomen.
Vanaf deze plaats wil ik hem nogmaals bedanken voor zijn inzet. Ook al wist hij dat het een
50 tijdelijke functie was, hij heeft niet alleen op de winkel gepast maar zich met meer dan 100% ingezet voor onze mooie gemeente Ridderkerk. Hetgeen ook bij de bewoners en bedrijven van Ridderkerk niet onopgemerkt is gebleven. Dank daarvoor.

Na de verkiezingen is er in Ridderkerk nogal het een en ander veranderd. Een geheel

5 vernieuwd college. We kwamen allemaal op die bewuste maandagmorgen binnen. Vol met
gezonde spanning. Hoe gaan we dit nu doen? Wij wisten al bij ons aantreden dat er een
wijziging van personele samenstelling zou komen, maar we zijn maar vast van start gegaan.
Dit in samenwerking met een zeer gemotiveerde en loyale ambtelijke organisatie, die nog
volop in een veranderingsproces zit.

10 Mevrouw Attema, we hebben elkaar vorige week voor het eerst ontmoet en kwamen beiden
tot de conclusie dat het eigenlijk veel te lang heeft geduurd alvorens we gezamenlijk aan de
slag kunnen. U heeft zich de afgelopen weken ingelezen in de stukken en – zoals u het
15 noemde – de plaatselijke krant vol met reacties van burgers over het bestuur en allerlei
andere relevante onderwerpen. U kunt er zeker van zijn dat ook de komende tijd over u
geschreven zal worden.

Nadat de raad u had aanbevolen, ben ik 's avonds zoals velen achter de computer gaan zitten
en gaan zoeken naar informatie over die Anny Attema. Dan zie je nogal wat loftuigen en
20 dergelijke, met en zonder foto's. Dan beginnen de beeldvorming en verwachting. De
volgende dag had ik een bijeenkomst in Rotterdam waar ik door de diverse
collega-wethouders werd gefeliciteerd met de keuze van de raad. Ook dit werkt weer mee
aan de verdere beeldvorming en de verwachting.
Toen begon het wachten op de definitieve benoeming, welke op 26 augustus dan afkwam,
25 en vandaag 1 oktober 2010 dan de beëdiging.

Zoals ik al vertelde, was er vorige week de eerste kennismaking waarin we allemaal snel tot
de conclusie kwamen dat er gewerkt moet worden in Ridderkerk. Waar meer te doen is dan
alleen een tram en Nieuw Reijerwaard. Waar het college graag samen met u aan wil gaan
30 werken. Samen aan de slag voor alle kernen en de gemeente Ridderkerk, de raad, haar
inwoners, bedrijven, organisaties, verenigingen en kerken. We willen dicht bij de inwoners
staan. In goede tijden, maar ook in slechte tijden, zoals bij de familie van het omgekomen
gezin aan de Rijksstraatweg.

35 Burgemeester, ook voor u is een belangrijke rol weggelegd in het contact met de
samenleving. Maar ook in het overleg met andere overheden, die nogal eens willen vergeten
dat de wereld en Ridderkerk best aan het veranderen zijn. Was het vorige week dinsdag in
het begin nog aftasten hoe we allemaal in de nieuwe situatie staan, snel was wel duidelijk dat
u graag leiding wilt geven aan het collegeteam en daar ook een actief onderdeel van wilt zijn.
40 De afgelopen periode heeft u zich ingeleefd in uw nieuwe rol. Want bestuurlijke ervaring heeft
u al jaren. Daarvan kunt u mooi gebruikmaken.

Ook hebben we naar elkaar uitgesproken dat we geen van allen houden van opsmuk, net als
de meeste bewoners van Ridderkerk. Doe maar gewoon.

45 Wij als college heten u nogmaals van harte welkom en geven u ons vertrouwen voor de
toekomst en zien uit naar een constructieve samenwerking in het belang van alle inwoners
van Ridderkerk. We hopen dat u en uw gezin zich snel Ridderkerker zullen voelen. Dank u
wel.

50 [applaus]

De voorzitter: Na al deze mooie woorden en momenten, waarvoor dank mijnheer Dokter, is
het nu tijd voor het omhangen van de ambtsketen en het overdragen van de

5 voorzittershamer. Ik verzoek de burgemeester en wethouder Dokter met mij naar het midden van de raadzaal te gaan.

[Omhangen van de ambtsketen door wethouder Dokter]

10 *[Overhandigen van de voorzittershamer door de heer Onderdelinden]*

[applaus]

15 Het voorzitterschap van de vergadering wordt overgenomen door de burgemeester.

De heer Onderdelinden: Hierbij draag ik de leiding van de vergadering over aan mevrouw Attema. Wellicht mag ik haar in de toekomst nog eens vervangen als plaatsvervangend raadsvoorzitter.

20 **De voorzitter:** Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Van Belzen, voorzitter van de burgemeesterskring Rotterdam-Rijnmond. De heer Van Belzen is burgemeester van de gemeente Barendrecht.

25 **De heer Van Belzen:** Mijnheer de commissaris, mijnheer de kabinetchef, collega's, aanwezigen en in het bijzonder collega Attema: allereerst van harte gefeliciteerd met uw benoeming en met uw installatie in deze prachtige gemeente Ridderkerk. Ik hoop dat u zich thuis zult voelen en snel uw draai mag vinden. Dames en heren, het is wel bijzonder, weer een vrouwelijke burgemeester voor Ridderkerk. Wat mij betreft is het een prachtige
30 aanvulling bij al die andere mannelijke burgemeesters in de regio. Vrouwen zien dingen en doen dingen immers toch anders dan mannen. Dat is verrijkend, ook in het lokale bestuur. Een vrouwelijke inbreng heeft dan toch ook wat mij betreft absolute meerwaarde, zeker als we het hebben over de samenwerking tussen Albrandswaard, Ridderkerk en Barendrecht. Ik heet u dan ook vanuit de stuurgroep BAR van harte welkom. Wij kijken uit naar uw inbreng. Die samenwerking is van buitengewoon groot belang. Daar zijn wij al een poosje mee bezig.
35 In 2007 hebben we een koersdocument gemaakt en uitgesproken dat we samen op weg gaan. En ondertussen zijn wij wat mij betreft het stadium van vrijblijvende samenwerking voorbij. Het gaat wat mij betreft om een constructieve alliantie. We hebben dan ook al een aantal mooie voorbeelden gezien en kunnen er nog een aantal verwachten. Ik denk bij dat laatste vooral aan de decentralisatie van vergunningen, van toezicht en handhaving, maar
40 ook van een gezamenlijke structuurvisie. Maar er zijn ook voorbeelden uit het verleden. Het is nu net een jaar na dato dat het treinincident in Barendrecht plaatsvond. We hebben gebruikgemaakt van uw inzet als gemeente Ridderkerk voor de crisisbeheersing. En dat is goed. Dat je ook op die momenten er voor elkaar staat. Als drie gemeenten kunnen wij door onze samenwerking een sterk geluid afgeven in onze stadsregio. En ook voor het
45 bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard zijn er onlangs afspraken gemaakt over de uitbreiding. Op deze manier kunnen we samen optrekken om de regio Rotterdam-Rijnmond sterker te maken. Ook namens het dagelijks bestuur van de stadsregio Rotterdam-Rijnmond heet ik u van harte welkom. Ik hoop hierin op een constructieve manier met u samen te werken om de belangen van de regio te verdedigen en met elkaar vooruit te komen. Ik chargeer: alleen
50 kunnen we niets, maar samen kunnen we veel. Dat is absoluut nodig nu er scherpe ombuigingen voor de deur staan maar bovendien moeten we steeds vaker taken uitvoeren die weggaan bij het Rijk. Meer verantwoordelijkheden betekenen in mijn opinie meer samenwerking. Op deze manier kunnen we zo efficiënt mogelijk alle taken oppakken en uitvoeren. Samen bestuurskrachtig zijn om de drie gemeenten en de regio sterker te maken.

5 Dat is het uitgangspunt. Als burgemeesters zullen we daar veel tijd en energie in moeten steken. Mevrouw Attema, het burgemeesterschap is een prachtige functie die veel voldoening geeft. U krijgt er absoluut veel voor terug. In dit kader wil ik graag een uitspraak naar voren brengen van Jacques Wallage uit de burgemeesterslezing van 2009. Als
10 oud-burgemeester van Groningen en uw partijgenoot, vertelde hij dat wie veel vertrouwen geeft ook veel terugkrijgt. Er is voor het openbaar bestuur geen steviger fundament dan te investeren in zelfredzaamheid, het zelfrespect en het zelfbestuur van burgers. Ik meen dat hij veel zegt over de manier van besturen van de gemeente in de 21^e eeuw. Het is niet langer voldoende om als bestuur zelfstandig beleid te maken en uit te voeren. De mening van
15 inwoners is belangrijker dan ooit. Volgens Wallage gaan we toe naar een manier van besturen waarin de dialoog op basis van feiten centraal moet staan. Dat betekent volgens hem dat we betrokkenheid moeten organiseren en keuzes moeten voorleggen, maar vooral ook verantwoordelijkheden dicht bij de mensen zelf moeten leggen. Hoe doen we dat? Dat is waarschijnlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan. Ik noem drie kernwoorden: verbinden, ontmoeten en samenwerken. Dat zijn wat mij betreft belangrijke pijlers voor het huidige
20 bestuur van een gemeente in deze regio. Ik heb begrepen uit interviews in de verschillende media dat verbinden en ontmoeten ook voor u belangrijk is. Dat stemt mij verwachtingsvol. Ik kijk er naar uit hoe u dit gaat doen. Door deze overeenkomsten kunnen we als burgemeesters en colleges van drie gemeenten meer bereiken in de samenwerking. Ik reken dan ook op uw bijdrage in de BAR en in de regio Rotterdam-Rijnmond.

25 Mevrouw Attema, ik wens u succes, maar ook heel veel plezier als burgemeester van Ridderkerk. Ik hoop dat we als drie burgemeesters van de BAR op een integere, succesvolle en vooral duurzame wijze samen kunnen werken. Ik nodig u dan ook graag uit om samen met mijn collega Bergmann de verrassende kanten van onze drie gemeenten te verkennen. Op
30 de fiets. Maar, wellicht ook op de scooter. Dank u wel.

[applaus]

De voorzitter: Dan mag ik nu het woord geven aan de heer Jonker, burgemeester van
35 Hendrik-Ido-Ambacht en voorzitter van de burgemeesterskring IJsselmonde.

De heer Jonker: Wat draag je hem mooi. Mij viel op dat uw nieuwe burgemeester meteen al de ambtsketen met grote trots draagt. Meteen ging ze rechtop staan. Dat is een mooie uitdraging van het prachtige burgemeestersambt.
40 Het mag wel eens gezegd worden, beste mensen, dat het ambt van burgemeester wel eens ter discussie staat, maar het is een heel mooi ambt. Ik vind het heel mooi dat ook in Ridderkerk zo'n mooi feest wordt gemaakt van deze installatie. Welkom. Welkom natuurlijk in Ridderkerk maar ook samen met uw partner, kinderen en familie heel erg welkom. De Drechtsteden en de BAR hebben wat met elkaar. De
45 commissaris zei het al: hoe belangrijk het is om de afstand tussen Rotterdam en Antwerpen steeds kleiner te maken. Daartussenin liggen de BAR en de Drechtsteden. Wat is er mooier dan de burgemeesterskring IJsselmonde die bestaat uit burgemeesters van de BAR en de Drechtsteden, althans voor een groot deel van de Drechtsteden. Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en de BAR. Wij samen zouden wel eens het initiatief kunnen nemen om
50 veel meer te doen dan alleen maar in de BAR en in Drechtsteden tot activiteiten te komen. Bestuurlijke activiteiten, maar ook activiteiten die ertoe leiden dat zowel in Rijnmond als in Drechtsteden wordt gesproken over de wijze waarop wij de toekomst ingaan. De commissaris heeft in Drechtstedenverband al regelmatig het woord toekomstperspectief gebruikt. Let er eens op dat je daar over nadenkt. Als voorzitter van de burgemeesterskring zou ik dat ook

5 graag eens in ons kringverband willen bespreken.
Overigens, let wel: in deze tijd van transparantie zonder agenda, zonder notulen en zonder verslag. Ik vind het belangrijk dat je in de burgemeesterskring heel open met elkaar kunt discussiëren. Ik ben ook blij dat opnieuw een vrouw lid wordt van de burgemeesterskring. We zijn een mannenclubje en dat is niet goed. Dat wil overigens niets zeggen over de positieve bijdrage die Stefan Hulman aan deze burgemeesterskring heeft geleverd. Hij was er altijd, ondanks het feit dat hij waarnemer was. Hij had altijd een heel goede bijdrage.
10 De burgemeesterskring is heel erg belangrijk. Omdat het wel eens kan voorkomen dat je je heel erg eenzaam voelt. Elke politicus heeft zo een achterban. Zijn fractie en zijn medestanders. Maar als het erop aankomt, kan een burgemeester wel eens eenzaam zijn en dan is het goed om je collega's te hebben die je ontmoet en waarmee je bij elkaar komt, ook al is het maar eenmaal per maand. Dat je bij elkaar bent en elkaars zorgen deelt. En dan weer naar huis gaat met het gevoel dat je er iets aan hebt gehad. Ik hoop dat je er ook vaak zult zijn.

15 Overigens ook voor de gezelligheid. Wij komen altijd onder lunchtijd bij elkaar. Dat wil zeggen dat er een exquisite lunch wordt voorbereid. Dat wil zeggen een broodje kaas. En hier en daar – niet alle gemeenten doen dat – een broodje kroket.
20 En een keer komen we met de partners bij elkaar. Je partner is ook daarbij van harte welkom.

Ik wil afsluiten met een oplossing te vinden voor het probleem dat gisteren is ontstaan in een tijd van symboolpolitiek. Er is duidelijk naar voren gekomen dat burgemeesters veel te verkwistend zijn. De vierhonderd burgemeesters verknippen elk jaar heel veel linten. Daar moet maar eens een eind aan komen. Ik heb er vannacht wakker van gelegen. Ik heb me afgevraagd hoe ik dit als voorzitter van de burgemeesterskring kon oplossen en hoe ik dit aan collega's kon aandragen. Maak je niet ongerust, ik heb de oplossing daarvoor. Hoe krijg je het voor elkaar om een lintje door te knippen en het dan vervolgens toch weer te kunnen gebruiken.
25
30

De heer Jonker heeft een koord in de hand en vouwt dat viermaal dubbel. Hij knipt het lint met een gouden schaar door midden maar door een goocheltruc is het koord nog heel.
35

Dit is het lint, je moet altijd het midden nemen. En ik heb hier een schaar. Die is uit Ambacht. Een gouden schaar. Ambacht staat bekend als een rijke gemeente en naar buiten toe willen we dat ook volhouden. *[hilariteit]*

40 Je neemt het midden van het lint en dan knip je dat door. Je zegt dan wat gedragen: hierbij open ik de – ik zeg maar iets – nieuwe tramlijn. Zo!

Willekeurig gekozen. Het moet altijd wel netjes. En als je er dan achteraf spijt van hebt, doe je het gewoon niet. *[hilariteit]*

En dan kun je het gewoon weer voor de volgende keer gebruiken.

45 Ik heb hier een boekje van de gemeenten Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Deze gemeenten doen veel samen. We hebben samen een boekje met leuke tekeningen uitgegeven.

Ik nodig je uit om een keer langs te komen om te kijken aan de overkant hoe het bij de Drechtsteden is. Hartelijk hartelijk hartelijk welkom!

50 *[Overhandiging van een cadeautje]*

De voorzitter: Dan zijn we klaar. Ik neem nog even het woord.

5 Geachte leden van de raad, college, commissaris, kabinetchef, collega-burgemeesters, lieve familie en geachte aanwezigen. In het verleden lagen vreugde en verdriet dicht bij elkaar. Vandaag gaat de vreugde om de nieuwe burgemeester gepaard met het immense verdriet omdat een jong gezin door een verschrikkelijk ongeluk in Frankrijk uit het leven is weggerukt. Ik hecht eraan om juist nu uit te spreken dat ons hart uitgaat naar de familie en vrienden van
10 Martin en Sonja van den Berg en hun kinderen Jelle en Sybren. Van harte wens ik hen toe dat zij de kracht mogen vinden om dit verschrikkelijke verdriet te dragen. Dit is een wat afwijkende start van wat een feestrede had moeten worden. U zult het met mij eens zijn dat als er zoiets ergs in je gemeente aan de hand is, het dan goed is om daar met elkaar bij stil te staan en medeleven te tonen. Het is een moeilijke opdracht om dan de
15 installatiespeech te beginnen.

En dan zeg ik tegen u dat ik heel trots en blij ben dat ik uw nieuwe burgemeester mag zijn. Mijn dank gaat vanzelfsprekend uit naar Hare Majesteit de Koningin en staatssecretaris mevrouw Bijleveld. Het gaat hier tenslotte om een kroonbenoeming. En u zult het misschien
20 niet zo van mij verwachten, maar ik vind daar helemaal niets mis mee. Zeker nu de kroonbenoeming gepaard gaat met een door de raad aanbevolen – en dat vind ik bijna hetzelfde als gekozen – burgemeester. Een typisch Nederlands compromis, dat wat mij betreft het beste van procedures in zich verenigt. Bijvoorbeeld de rol die de commissaris van de koningin kan vervullen. En voor de manier waarop dat is gebeurd heb ik heel veel respect.
25 Ik ben de commissaris ook zeer dankbaar en dat geldt vanzelfsprekend ook voor de kabinetchef. Ik bedank de sprekers voor hun mooie woorden. Misschien wel iets te mooi. Ik moet u wellicht teleurstellen, want een Moeder Theresa dat zit er niet helemaal in. Dank ook voor de mooie woorden van de voorzitter van de vertrouwenscommissie. Ik kijk met heel veel plezier terug op de twee gesprekken. Was het in een blokhut? Ik heb er goede herinneringen
30 aan en ben ervan overtuigd dat daar een klik ontstond tussen de vertrouwenscommissie en mijzelf. Henk Dokter, ook dank voor jouw woorden. Ik voel mij erg welkom in Ridderkerk en dat heeft ook te maken met de ontvangst vorige week in het college. Ik vond dat een prettige bijeenkomst. Hoe wij hier vanmiddag zijn ontvangen, grenst aan het ongelooflijke. Ik ben blij dat het 1 oktober is en ik deze mooie keten voor u mag dragen.
35 Ook de woorden van de collega-burgemeesters zijn hartverwarmend en het is wat om zo welkom te worden geheten in een voor mij onbekende wereld. U weet het: ik word voor het eerst van mijn leven burgemeester. Ik weet nog niet zo precies wat een burgemeesterskring inhoudt. Ik weet dat je er een broodje kaas krijgt. [*hilariteit*]. Het komt wel goed. Eentje kan er goochelen. Dat lijkt mij een goede eigenschap voor een burgemeester. [*hilariteit*].

40 Over de profielschets is in deze raad een hartig woordje gesproken. Vanmiddag hebt u dat ook wel gemerkt. De commissaris houdt wel van een hartig woordje. Wij nemen die ook ter harte. Maar op enig moment voegde de commissaris toe dat wat men hier zocht niet een schaap met vijf poten was, maar een schaap met een geboortefwijking. Gelukkig legde de
45 voorzitter van de vertrouwenscommissie toen uit dat de lat misschien wel hoog lag, maar dat de praktijk zou uitmaken dat de vertrouwenscommissie wel zou zien wie er langs zou komen. En dat de juiste persoon er dan wel tussen zou zitten. Hier ben ik.

50 Veel aandacht ging ook uit naar Ridderkerk in regioverband en Ridderkerk in BAR-verband. En dat is ook logisch omdat de burgemeester daarin een belangrijke rol heeft te spelen. Van de burgemeester wordt verwacht dat die altijd het Ridderkerkse belang dient. Dat zal ik ook zeker doen. Maakt u zich daarover geen zorgen. Maar ik zeg er wel meteen achteraan dat we hier niet op een eiland leven zoals ook in het afscheidsinterview met Stefan Hulman stond. Die quote heb ik even gepikt.

5 Ridderkerk maakt ook deel uit van een groter geheel. We noemen dat stadsregio Rotterdam, daar wil ik de ogen niet voor sluiten. Ik geloof in samenwerking, vooral als we er allemaal beter van worden. Als het niet goed gaat met de regio gaat het zeker niet goed met Ridderkerk.

10 Binnen de regio kunnen de drie BAR-gemeenten juist heel krachtig zijn. Daar wil ik graag aan meewerken. Voor alle duidelijkheid: we hebben het dan over samenwerking met behoud van eigen identiteit. Dat is terecht heel belangrijk voor Ridderkerk. Daar zal ik ook voor staan. Nu valt er over de identiteit veel te zeggen, want er zijn er wel een paar hier. Zo is bijvoorbeeld Bolnes geen Slikkerveer en Rijsoord geen Oostendam of Drievliet, maar gezamenlijk vormen we wel Ridderkerk. Het treffende daarvoor is de wens die opgenomen was in de

15 profielschets. De wens is een lokale samenleving waarin mensen en groepen harmonieus en gebroederlijk met elkaar leven, zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van de eigen identiteit. En dat is mij recht uit het hart gegrepen. Daar wil ik graag mijn bijdrage aan leveren. Als iets opvalt aan Ridderkerk aan deze tot voor kort buitenstaander, dan is het de participatie in Ridderkerk. Ik las onlangs ergens 'alles blaast of bouwt hier'. Ofwel, Ridderkerk heeft een rijk

20 kerkelijk en verenigingsleven. Dat moeten we koesteren, als het cement van deze samenleving.

Ik verheug me er enorm op om daarmee kennis te maken. Dat staat nog los van de andere manier van meedoen aan de samenleving die heeft geleid tot de participatieparadox. Of zoals Wim Onderdelinden vanmiddag zei: wij participeren hier tot we erbij neervallen.

25 Die paradox bestaat eruit dat ondanks dat we participeren tot we erbij neervallen, het toch niet aantoonbaar leidt tot meer vertrouwen in het gemeentebestuur.

Ik vind het heel goed dat het gemeentebestuur hiermee bezig is. Daar wil ik ook graag mijn steentje aan bijdragen. Het is een belangrijke rol van de burgemeester. Je kunt het alleen maar samen.

30 Belangrijk is ook om te weten waar participatie toe kan leiden en waartoe niet. Niets is frustrerender dan je best doen om te participeren en er vervolgens achter te komen dat het slechts om informatie ging, om maar eens een voorbeeld uit mijn eigen praktijk aan te halen. Maar, met elkaar zullen we een weg moeten vinden om het vertrouwen weer terug te winnen. Bijvoorbeeld door fouten te erkennen als die er zijn. En ook om eerlijk te zeggen als iets niet

35 kan. Nee is ook een antwoord.

Ridderkerk schijnt niet de gemakkelijkste gemeente te zijn. De mensen willen mij dat graag laten weten. Dan zeggen zij bijvoorbeeld: u weet toch wel dat die Leefbaren niets van die linkse kerk moeten hebben? Ik kan niet wachten om kennis te maken met de Leefbaren. Toch is het wel bijzonder dat na de politieke aardverschuiving die hier ontstaan is na de

40 verkiezingen uitgerekend de raad een PvdA-vrouw naar voren heeft geschoven. Een veel gehoorde opmerking hier in Ridderkerk: je bent niet de eerste vrouw, maar je bent wel de eerste rooie.

Dat geeft mij de kans om luid en duidelijk naar voren te brengen dat ik de burgemeester wil zijn van alle Ridderkerkers en ook van alle raadsleden. U weet dat ik mij daarvoor in wil zetten.

45 Hoewel het niet de aller-gemakkelijkste gemeente schijnt te zijn is het volgens mij wel de aller-spannendste gemeente. Zo waren er heel spannende debatten en ook stemmingen over – het woord is eerder gevallen – en ik durf het bijna niet te zeggen (sommige mensen noemen het het T-woord) de tramplussus dus. De uitslag was 15/14 voor de tram, voor de verkiezingen dus. Maar dat is echt Ridderkerks. In 1930 werd er gestemd over de aanleg van de prachtige Oranjestraat. De uitslag was 7/7. De stemmen staakten. Toen kwam de raad

50 nog een keer bij elkaar en toen werd het 8/7 dus gelukkig hebben wij de Oranjestraat. We zijn er heel blij mee.

Het spannende hoort bij Ridderkerk. Er zijn veel Ridderkerkers die zich bezighouden met de

5 historie. Er is veel terug te vinden op internet. U begrijpt wel dat ik mij deze heel zorgeloze lange zomer daarmee heb vermaakt. De bezoekersaantallen van de website van de gemeente zijn enorm gestegen.

Om de een of andere reden dacht ik op een goede middag eens op te zoeken wat ik over Nieuw Reijerwaard kon vinden. Er zijn hier twee heikele punten: het eerste is de aanleg van de tram, de trampluss en het andere is Nieuw Reijerwaard. Ik ga me goed inwerken en ik probeer het zo diplomatiek mogelijk te doen. Nieuw Reijerwaard dus. Nou, dat nieuw is behoorlijk relatief. De polder is in 1441 opnieuw bedijkt, in opdracht van ambachtswrouwe Margriete van Comene. Er is hier al heel lang iets met vrouwen in het bestuur. De vraag rijst dan hoe oud Oud Reijerwaard dan wel mag wezen. Die is van 1404.

15 Nu even serieus. Ik heb geprobeerd een paar onderwerpen aan te raken. Het echte werk nog.

Raadsleden, weet dat mijn deur altijd voor u openstaat. Ook als hij fysiek dicht is. Stap gewoon naar binnen. Dan weet ik dat u met mij wilt praten. Als het echt niet uitkomt, merkt u dat vanzelf. Schroom niet, stap binnen.

Ik weet dat het niet eenvoudig is maar kom ook als u op- en aanmerkingen hebt over mijn functioneren. Dat kan mijn functioneren alleen maar verbeteren. Dit kan ook op een informele manier en hoeft niet altijd te wachten op de officiële functioneringsgesprekken die wij ook met elkaar moeten hebben.

25 Het is een heuse professie die ik zo professioneel mogelijk wil uitvoeren. Daar heb ik uw steun hard bij nodig.

Mijn secretaresse gaat met ieder van u afspraken maken om nader kennis te maken. Ik zou het fijn vinden als u mij zou willen inwijden in de geheimen van Ridderkerk. Ik wil graag kennismaken met Ridderkerk door uw ogen. Ik ben bijvoorbeeld een halve dag uw stagiaire. Denkt u nu niet dat ik dit zelf heb verzonnen. De nieuwe burgemeester van Zuidplas ging mij daarin voor maar hij had dit ook niet zelf verzonnen. Ik ben het eerder tegengekomen in Veldhoven. Omdat je goede ideeën moet pikken heb ik van mijn voorgangster het goede idee van de keukentafelgesprekken overgenomen. Koffiedrinken met Ridderkerkers uit alle wijken en buurten om te weten wat hen bezighoudt en wat zij belangrijk vinden.

Tot slot. Het is hartverwarmend dat u met zo velen gekomen bent vanmiddag. Mijn broers en zussen, de kinderen, mijn echtgenoot. Geweldig dat ze er allemaal zijn. Deze geweldige achterban maakt het allemaal mogelijk en daarvoor ben ik hen zeer dankbaar. En zo werd het ongemerkt toch nog bijna een feestrede. En eigenlijk ben ik daar niet van. Ik moet eerst eens wat laten zien. Aan het werk! Dank u wel.

[applaus]

45 **4. Sluiting**

De voorzitter: Dames en heren, ik sluit de vergadering. Het is 17.05 uur.

50 Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 november 2010,
de griffier, de voorzitter,

1 oktober 2010

5

as